

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 1

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 1. – 790 с.

ISBN 978-617-8263-39-3

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У першому томі збірника містяться наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їхньому конституційному вимірі, у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-39-3 (т. 1)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

LAGUTINA IRYNA

*National University "Odesa Law Academy",
Professor of Labour Law and Social Security Law Department,
Doctor of Legal Sciences, Professor*

RIGHT TO STRIKE AND COLLECTIVE BARGAINING

A person enters into labour relations, acquires labour rights in order to satisfy his interests and needs with their help. This happens through the commission by an authorised person of actions that make up the content of the labour rights received by him. The completeness and reality of the exercise of rights depends on how effective their protection is in case of violation. In this regard, it is necessary to guarantee the possibility of protecting the right in any form provided for by law.

The right to strike is an essential part of freedom of association. While it's a last resort, without it, workers and unions lack the power to defend their positions against the economic and political power of employers. The right to strike is under attack in many countries and trade unions are fighting back.

In 2015 the International Labour Organization employers' groups and certain governments challenged ILO Convention 87 on Freedom of Association, which is ratified by 153 countries, and upholds the right to strike [1].

Even with this convention, the right to strike is still under threat around the world.

For instance, strikes in Australia have become very rare in recent decades, thanks to restrictive labour laws passed since the 1990s [2].

Simultaneously, strikes are blighting the UK like no time since the dark days of the early to mid-1970s – but those organised by trade unions in compliance with employment laws remain lawful and are immune from liability to the employer whose business is impacted. However, trade unions that organise unlawful industrial action lose immunity and are exposed to potential legal claims. This usually takes the form of an injunction application to the High Court in advance of the threatened industrial action, in which the employer seeks an injunction prohibiting the planned industrial action going ahead. Breach of an injunction can result in a finding of contempt of court with serious consequences [3].

Nevertheless, the United Kingdom faces a fresh wave of strikes this year after unions launched a series of actions in December, including the largest NHS strike in history and the biggest walkout of ambulance staff in three decades. Hundreds of thousands of employees have been striking, with more set to walk out over pay and conditions. The biggest day of industrial action since the current wave of strikes began last year took place as Chancellor Jeremy Hunt revealed his spring budget on 15 March. Teachers, junior doctors, regional BBC journalists, university lecturers, civil servants and London Underground drivers all walked out. Before that, February saw the UK's biggest day of industrial action in more than a decade as teachers, university staff, train drivers, civil servants, bus drivers and security guards all went on strike [4].

Thus, thousands of employees across several industries have taken industrial action in recent months [5].

Germany has a long history of labour activism, with employees often engaging in strikes and other forms of industrial action to demand better wages, working conditions and benefits. The «mega-strike» – as it has been termed by local media – follows recent labour unrest in a number of German industries, including the postal service, airports and local transportation [6].

Strikes are a persistent headache for travellers in Germany. The capital airport strike followed similar walkouts that paralyzed the airports in Dusseldorf, Hamburg and Cologne/Bonn on Thursday (27.04.2023), leading to the cancellation of some 700 flights. That strike was expanded to airports in Stuttgart and Karlsruhe/Baden-Baden on Friday and on Saturday, some flights were still being suspended or delayed at Baden airport. Wage negotiations remain stalled as Verdi is demanding pay increases for night, weekend, and public holiday shifts. Negotiations are scheduled to continue on Thursday. In addition to the airport strikes, the German railway and transport union EVG organised on Friday (28.04.2023) a nationwide transport strike, impacting around 50 companies, including national rail operator Deutsche Bahn.

Labour Day protests and strikes have taken over France, Italy and the Netherlands, with employees and labour unions demanding better government policies to safeguard their rights and meet their wage demands [7].

It is important to note that strikes are a significant part of the culture of working life in Europe. But how has the number of working days lost to strikes changed over the last decades? According to a dataset prepared by the European Trade Union Institute (ETUI), the countries going on strike the most have seen slight changes in ranking over the last 20 years. Between 2000 and 2009, the annual average of days not worked due to strikes per 1,000 employees was the highest in Spain, where an average 153 working days were lost. The period of 2020-2021 offers data for only two years, with no data for some countries. France (79 days) had the highest annual average lost days due to strikes, followed by Belgium (57 days), Norway (50 days), and Denmark and Finland (49 days each) [8].

It should be taken into account that effective labour regulation is fundamental to development. Labour is at the heart of human, economic and social development. Striking the right balance in labour regulation is therefore critical.

Employees have long used the term “strike” as a powerful tool to pressure employers into resolving their grievances. This collective labour right is essential in demanding better pay and working conditions, a positive work environment, excellent career opportunities and other benefits. Collective bargaining makes employees stronger in negotiations with employers.

The right to strike should only be used as a last resort if conciliation procedures did not lead to the resolution of a collective labour dispute (conflict) or the employer evades conciliation procedures or does not fulfil the agreement reached during the resolution of a collective labour dispute (conflict).

References:

1. The right to strike protects workers. URL: <https://www.industrialunion.org/the-right-to-strike-protects-workers>
2. Global economy 2023: what happens next with industrial action Unions around the world protested to protect this fundamental right. URL: <https://theconversation.com/mp/global-economy-2023-what-happens-next-with-industrial-action-197129>.
3. Injunctions will prevent more strikes – with unions sued for damages if they ignore them. URL: <https://www.thetimes.co.uk/article/injunctions-will-prevent-more-strikes-with-unions-sued-for-damages-if-they-ignore-them-ft5f2jnhv>
4. Strikes: Who is taking industrial action in 2023 and when? URL: <https://news.sky.com/story/amp/strikes-who-is-taking-industrial-action-in-2023-and-when-12778841>
5. UK strikes 2023: Which workforces are striking or threatening to strike? URL: <https://www.standard.co.uk/news/uk/uk-strikes-march-april-teachers-tube-civil-servants-doctors-passport-rail-university-staff-b1039144.html>
6. Strikes in Germany: 2023 airport, train, rail, and transport strikes on 27th March explained – Lufthansa info. URL: <https://www.nationalworld.com/europe/strikes-in-germany-2023-munich-airport-train-rail-strikes-lufthansa-4080385>
7. Labour Day protests, strikes take over France, Italy, Netherlands. URL: <https://www.aljazeera.com/amp/news/2023/5/1/labour-day-protests-strikes-take-over-france-italy-netherlands>
8. Which countries have the most strikes in Europe and what impact does it have on the economy? URL: <https://www.euronews.com/next/2023/03/07/industrial-action-in-france-and-the-uk-which-countries-have-the-most-strikes-in-europe>

Key words: right to strike, working conditions, employer, employee, labour rights.

Ключові слова: право на страйк, умови праці, роботодавець, працівник, трудові права.

МЕЛЬНИК КОСТЯНТИН ЮРІЙОВИЧ

*Харківський національний університет внутрішніх справ,
завідувач кафедри трудового та господарського права,
доктор юридичних наук, професор*

ДО ПРОБЛЕМИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ І ПОВ'ЯЗАНИХ З НИМИ ВІДНОСИН

Одним із визначальних конституційних прав людини є право на працю. Праця виступає базовою і незамінною умовою життєдіяльності людини. Впродовж історії людина завдяки праці, здобувала засоби до існування, вдосконалювала знаряддя праці, розвивалася сама та розвивала свою родину, суспільство, державу. Право на працю, закріплене у ст. 43 Конституції України, включає можливість кожного заробляти собі на життя працюю, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Реалізуючи право на працю, людина укладає, зокрема, трудовий

Корнілова Олеся Володимирівна, Калмикова Наталя Юрійівна	
Поняття та ознаки людського капіталу	432
Примаченко Іван Федорович	
Джерела відновлення зруйнованого економічного потенціалу України в повоєнний період	434
Лешанич Світлана Євгеніївна	
Підприємство в умовах європейського вибору та війни в Україні	436

СЕКЦІЯ 10

ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ Й ПРАКТИКИ

Чанишева Галія Інсафівна	
Щодо законодавчого визначення понять колективної угоди та колективного договору	440
Yaroshenko Oleg	
The role of trade unions in resolving labour disputes	443
Вавженчук Сергій Ярославович	
До питання про ефективність способів захисту трудових прав	446
Вишинецька Світлана Василівна	
Європейські орієнтири розвитку науки трудового права у викликах сьогодення	449
Lagutina Iryna	
Right to strike and collective bargaining	452
Мельник Костянтин Юрійович	
До проблеми централізованого правового регулювання трудових і пов'язаних з ними відносин	454
Пижова Марина Олександрівна	
Щодо питання застосування гіг-контрактів	457
Бориченко Катерина Валеріївна	
Гарантії прав працівників при призупиненні дії трудового договору	460
Краснов Єгор Володимирович	
Система органів із захисту прав у сфері соціального забезпечення	464
Гудзь Анна Олександрівна	
Суб'єкти правовідносин із недержавного пенсійного забезпечення	467
Пожарова Оксана Вікторівна	
Законодавче забезпечення праці домашніх працівників: сучасний стан	470
Потопахіна Ольга Миколаївна	
Поняття та зміст трудового договору з нефіксованим робочим часом	472